

Examen 2008/09 -2

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	25/06/2009	16:30

05.056R10R01R09REEV€
05.056 10 01 09 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot consultar cap material
- **Valor de cada pregunta:** Problema 1: 30%; problema 2: 20%; problema 3: 20%; problema 4: 20%; problema 5: 10%
- **En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies?** Quant?
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

Problema 1

a) Formalitzeu utilitzant la lògica d'enunciats les frases següents. Utilitzeu els àtoms proposats.

- 1) Només si els polítics fan promeses els inversors posen diners i les empreses no tanquen.

$$I \wedge \neg E \rightarrow P$$

- 2) Quan passa que la borsa no puja quan els inversors posen diners llavors els treballadors se'n van a l'atur quan les empreses tanquen.

$$I \rightarrow \neg B \rightarrow (E \rightarrow T)$$

- 3) Si els polítics fan promeses quan els inversors posen diners o la borsa puja llavors les empreses no tanquen.

$$I \vee B \rightarrow P \rightarrow \neg E$$

Àtoms:

- I = Els inversors posen diners
- B = La borsa puja
- E = Les empreses tanquen
- T = Els treballadors es van a l'atur
- P = Els polítics fan promeses

b) Formalitzeu utilitzant la lògica de predicats les frases següents. Utilitzeu els predicats proposats.

- 1) Hi ha polítics honestos que només donen consells encertats.

$$\exists x [P(x) \wedge H(x) \wedge \forall y (D(x,y) \rightarrow C(y) \wedge A(y))]$$

- 2) Cal donar algun consell encertat per a ser un polític honest.

$$\forall x [\neg \exists y (C(y) \wedge A(y) \wedge D(x,y) \rightarrow \neg (P(x) \wedge H(x)))]$$

- 3) Si tots els polítics que apareixen a TV són honestos, llavors la TV dona algun consell encertat.

$$\forall x [P(x) \wedge E(x,a) \rightarrow H(x)] \rightarrow \exists x [C(x) \wedge A(x) \wedge D(a,x)]$$

Domini: qualsevol conjunt no buit

Predicats:

- P(x): x és un polític
- H(x): x és honest
- D(x,y): x dona y
- C(x): x és un consell
- A(x): x és encertat
- E(x,y): x apareix a y

Constants:

- a: "TV"

Problema 2

Demostreu, utilitzant la deducció natural, que el següent raonament és correcte. Utilitzeu només les 9 regles bàsiques (és a dir, no utilitzeu ni regles derivades ni equivalents deductius).

$$P \rightarrow Q, T \rightarrow (Q \rightarrow W), R \rightarrow T, \neg(R \rightarrow W) \therefore \neg P$$

1	$P \rightarrow Q$		P
2	$T \rightarrow (Q \rightarrow W)$		P
3	$R \rightarrow T$		P
4	$\neg(R \rightarrow W)$		P
5		P	H
6		Q	$E \rightarrow 1,5$
7			T
8			$Q \rightarrow W$
9			W
10		$T \rightarrow W$	$I \rightarrow 7,9$
11			R
12			T
13			W
14		$R \rightarrow W$	$I \rightarrow 11,13$
15		$\neg(R \rightarrow W)$	It 4
16	$\neg P$		$I \neg$ 5,14,15

Problema 3

El raonament següent NO és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$$\begin{aligned} &P \rightarrow Q \\ &\neg Q \vee R \rightarrow \neg S \\ &\neg(\neg P \rightarrow S) \\ &\neg P \rightarrow (\neg R \rightarrow (Q \rightarrow P)) \\ &\therefore \neg Q \wedge R \rightarrow P \end{aligned}$$

Cerquem les FNC:

1a Premissa:

$$\begin{aligned} &P \rightarrow Q \\ &\neg P \vee Q \end{aligned}$$

$$\text{FNC}(P \rightarrow Q) = \neg P \vee Q$$

2ª Premissa

$$\begin{aligned} &\neg Q \vee R \rightarrow \neg S \\ &\neg(\neg Q \vee R) \vee \neg S \\ &(\neg\neg Q \wedge \neg R) \vee \neg S \\ &(Q \wedge \neg R) \vee \neg S \\ &(Q \vee \neg S) \wedge (\neg R \vee \neg S) \end{aligned}$$

$$\text{FNC}(\neg Q \vee R \rightarrow \neg S) = (Q \vee \neg S) \wedge (\neg R \vee \neg S)$$

3ª Premissa

$\neg(\neg P \rightarrow S)$

$\neg(P \vee S)$

$\neg P \wedge \neg S$

$$\text{FNC}(\neg(\neg P \rightarrow S)) = \neg P \wedge \neg S$$

4ª Premissa

$\neg P \rightarrow (\neg R \rightarrow (Q \rightarrow P))$

$\neg\neg P \vee (\neg R \rightarrow (Q \rightarrow P))$

$\neg\neg P \vee (\neg\neg R \vee (Q \rightarrow P))$

$\neg\neg P \vee (\neg\neg R \vee (\neg Q \vee P))$

$P \vee (R \vee (\neg Q \vee P))$

$P \vee R \vee \neg Q$

$$\text{FNC}(\neg P \rightarrow (\neg R \rightarrow (Q \rightarrow P))) = P \vee R \vee \neg Q$$

Negació de la conclusió

$\neg[\neg Q \wedge R \rightarrow P]$

$\neg[\neg(\neg Q \wedge R) \vee P]$

$\neg Q \wedge R \wedge \neg P$

$$\text{FNC}\neg[\neg Q \wedge R \rightarrow P] = \neg Q \wedge R \wedge \neg P$$

El conjunt de clàusules obtingudes és:

$$S = \{ \neg P \vee Q, Q \vee \neg S, \neg R \vee \neg S, \neg P, \neg S, P \vee R \vee \neg Q, \neg Q, R, \neg P \}$$

La clàusula $\neg P$ subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$S = \{ Q \vee \neg S, \neg R \vee \neg S, \neg P, \neg S, P \vee R \vee \neg Q, \neg Q, R \}$$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen $\neg S$ ja que no tenim cap clàusula amb S .

$$S = \{ \neg P, P \vee R \vee \neg Q, \neg Q, R \}$$

La clàusula R subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$S = \{ \neg P, \neg Q, R \}$$

És obvi que aquest conjunt no permet obtenir la clàusula buida.
D'aquesta manera podem afirmar que el raonament NO és vàlid.

Problema 4

El següent raonament és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$$\begin{aligned} & \forall x (\forall y (\neg A(y) \wedge \neg C(x,y)) \rightarrow B(x)) \\ & \forall x \forall y (C(x,y) \rightarrow D(y)) \\ & \forall x ((D(x) \rightarrow B(x)) \wedge \forall y \neg A(y)) \\ & \therefore \exists x (E(x) \vee \forall y B(y)) \end{aligned}$$

Cerquem les FNS

1^a premissa

$$\begin{aligned} & \forall x (\forall y (\neg A(y) \wedge \neg C(x,y)) \rightarrow B(x)) = \\ & \forall x (\neg \forall y (\neg A(y) \wedge \neg C(x,y)) \vee B(x)) = \\ & \forall x (\exists y (A(y) \vee C(x,y)) \vee B(x)) = \\ & \forall x (A(f(x)) \vee C(x,f(x)) \vee B(x)) = \\ & \mathbf{A(f(x)) \vee C(x,f(x)) \vee B(x)} \end{aligned}$$

2^a premissa

$$\begin{aligned} & \forall x \forall y (C(x,y) \rightarrow D(x)) = \\ & \forall x \forall y (\neg C(x,y) \vee D(x)) = \\ & \mathbf{\neg C(x,y) \vee D(x)} \end{aligned}$$

3ª premissa

$$\begin{aligned} & \forall x ((D(x) \rightarrow B(x)) \wedge \forall y \neg A(y)) = \\ & \forall x ((\neg D(x) \vee B(x)) \wedge \forall y \neg A(y)) = \\ & \mathbf{(\neg D(x) \vee B(x)) \wedge \neg A(y)} \end{aligned}$$

Negació de la conclusió

$$\begin{aligned} & \neg \exists x (E(x) \vee \forall y B(y)) = \\ & \forall x (\neg E(x) \wedge \neg \forall y B(y)) = \\ & \forall x (\neg E(x) \wedge \exists y \neg B(y)) = \\ & \forall x (\neg E(x) \wedge \neg B(g(x))) = \\ & \mathbf{\neg E(x) \wedge \neg B(g(x))} \end{aligned}$$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$$\{ A(f(x)) \vee C(x,f(x)) \vee B(x), \neg C(u,v) \vee D(u), \neg D(z) \vee B(z), \neg A(y), \mathbf{\neg E(w), \neg B(g(w))} \}$$

Clàusules Troncals	Clàusules laterals	
$\neg B(g(w))$	$A(f(x)) \vee C(x,f(x)) \vee B(x)$	Substituïm x per g(w)
$A(f(g(w))) \vee C(g(w),f(g(w)))$	$C(u,v) \vee D(u)$	Substituïm u per g(w) i v per f(g(w))
$A(f(g(w))) \vee D(g(w))$	$\neg D(z) \vee B(z)$	Substituïm z per g(w)
$A(f(g(w))) \vee B(g(w))$	$\neg B(g(w))$	
$A(f(g(w)))$	$\neg A(y)$	Substituïm y per f(g(w))
\square		

Problema 5

Quina de les següents interpretacions és un contraexemple del raonament:

$$\exists x Q(x,a) \rightarrow \exists x P(x), \neg \forall x P(x) \therefore \forall x \neg Q(x,a)$$

- a) $\langle \{1,2\}, \{P(1)=V, P(2)=F, Q(1,1)=V, Q(1,2)=V, Q(2,1)=F, Q(2,2)=F\}, \{a=2\} \rangle$
- b) $\langle \{1,2\}, \{P(1)=V, P(2)=V, Q(1,1)=F, Q(1,2)=F, Q(2,1)=V, Q(2,2)=F\}, \{a=2\} \rangle$
- c) $\langle \{1,2\}, \{P(1)=V, P(2)=F, Q(1,1)=F, Q(1,2)=V, Q(2,1)=F, Q(2,2)=V\}, \{a=1\} \rangle$

d) $\langle \{1,2\}, \{P(1)=F, P(2)=F, Q(1,1)=V, Q(1,2)=V, Q(2,1)=V, Q(2,2)=V\}, \{a=1\} \rangle$

Observeu la taula de veritat de la fórmula $\exists x Q(x,a) \rightarrow \exists x P(x)$ en els quatre casos:

	P(1)	P(2)	Q(1,1)	Q(1,2)	Q(2,1)	Q(2,2)	$\exists x Q(x,a)$	$\exists x P(x)$	$\exists x Q(x,a) \rightarrow \exists x P(x)$
a)	V	F	V	V	F	F	$Q(1,2) \vee Q(2,2)=V$	$P(1) \vee P(2)=V$	V
b)	V	V	F	F	V	F	$Q(1,2) \vee Q(2,2)=F$	$P(1) \vee P(2)=V$	V
c)	V	F	F	V	F	V	$Q(1,1) \vee Q(2,1)=F$	$P(1) \vee P(2)=V$	V
d)	F	F	V	V	V	V	$Q(1,1) \vee Q(2,1)=V$	$P(1) \vee P(2)=F$	F

Observeu la taula de veritat de la fórmula $\neg \forall x P(x)$ en els quatre casos:

	P(1)	P(2)	$\forall x P(x)$	$\neg \forall x P(x)$
a)	V	F	$P(1) \wedge P(2)=F$	V
b)	V	V	$P(1) \wedge P(2)=V$	F
c)	V	F	$P(1) \wedge P(2)=F$	V
d)	F	F	$P(1) \wedge P(2)=F$	V

Observeu la taula de veritat de la fórmula $\forall x \neg Q(x,a)$ en els quatre casos:

	Q(1,1)	Q(1,2)	Q(2,1)	Q(2,2)	$\forall x \neg Q(x,a)$
a)	V	V	F	F	$\neg Q(1,2) \wedge \neg Q(2,2) = F$
b)	F	F	V	F	$\neg Q(1,2) \wedge \neg Q(2,2) = V$
c)	F	V	F	V	$\neg Q(1,1) \wedge \neg Q(2,1) = V$
d)	V	V	V	V	$\neg Q(1,1) \wedge \neg Q(2,1) = F$

Per tant la taula de veritat amb les tres fórmules és:

	$\exists x Q(x,a) \rightarrow \exists x P(x)$	$\neg \forall x P(x)$	$\forall x \neg Q(x,a)$	
a)	V	V	F	Contraexemple
b)	V	F	V	
c)	V	V	V	
d)	F	V	F	

L'únic contraexemple és el de l'opció a) , ja que les premisses tenen valor V i la conclusió té valor F.